

Asikkalan kunta, kaavoitus

kirjaamo@asikkala.fi

Viite: Lausuntopyyntönne 12.4.2023

Asia: Kuivurinmäen asemakaavan muutos, luonnosvaihe, Asikkala

Kaavamuutosalue sijaitsee Anianpellon kylässä, Vääksyn taajamassa ja on laajuudeltaan yhteensä noin 1,3 hehtaaria. Tarkoituksena on laajentaa Vääksyn liikerakentamisaluetta kunnan omistuksessa olevien tilojen Kuivurinmäki (RN:o 16-401-6-614) ja liiketontti (RN:o 16-401-6-836) alueella, ja tarkastaa rakennusalan paikkaa siten, että se siirretään pois johtorasitteen ja historiallisen tiepohjan päältä.

Lahten museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo lausuu 30.3.2023 päivätystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, 5.4.2023 päivätystä kaavaluonnoskartasta sekä muusta kaavaluonnosaineistosta seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Hankkeeseen liittyvänä selvityksenä on syksyllä 2021 suoritettu suunnittelualan muinaisjäännösinventointi. Inventoinnin raportti toimitettiin keväällä 2023 alueelliselle vastuumuseolle, joka arvioi raportin ja hyväksyi sen edellytettyjen täydennysten jälkeen riittäväksi selvitykseksi. Täydennetty inventointiraportti on syytä liittää mukaan myös kaavan selvityksiin (lausuntopyynnön mukana lähetetty on korjaamaton versio). Museo myös huomauttaa, että arkeologisten selvitysten tutkimusraportit tulee toimittaa arvioitaviksi tutkimuksia edellyttäneelle taholle, tässä tapauksessa Päijät-Hämeen alueelliselle vastuumuseolle, heti niiden valmistuttua ja jo ennen raportin toimittamista tilaajalle (*Museovirasto 2020. Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohjeet, s. 18*). Raporttien toimittaminen ajallaan on yksi kaavahankkeiden sujuvan etenemisen edellytyksistä.

Tiedot alueen muinaismuistolain (295/1963) suojaamista muinaisjäännöksistä ovat ajan tasalla. Suunnittelualueella sijaitsee yksi kiinteä muinaisjäännös, vanha päätien linja (muinaisjäännösrekisterin kohde 1000047134 *Kuivurinmäki*), joka on merkitty jo vuoden 1766 pitäjänkarttaan. On mahdollista, että tien historia juontuu keskiajalle asti. Tie on vanhojen karttojen ja ilmakuvien perusteella poistunut yleisestä käytöstä vuoden 1905 jälkeen ja ennen vuotta 1965. Tietä on modernina aikana muokattu ja paranneltu, mutta on mahdollista, että sen tasoituskerrosten alla on säilynyt muinaisjäännökseksi katsottavia tiekerrostumia.

Suoritettujen inventointien tulokset on otettu kaavasuunnitelmassa huomioon. Muinaisjäännöksen alue on kirjattu oikeaoppisesti kaavamääräyksiin ja merkitty sekä

katkoviivalla että sm-merkinnällä kaavakarttaan. Suojeltu tienpohja sijaitsee liike- ja toimistorakennusten korttelialueella (K), mistä johtuen museo edellyttää seuraavaa:

Muinaismuistolaki 295/1963 1 §: Kiinteän muinaisjäännöksen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kiellettyä. Jotta suunniteltu alue voidaan vapauttaa rakentamiselle, on järjestettävä Asikkalan kunnan, Museoviraston ja Lahden museoiden (alueellinen vastuumuseo) välinen kajoamislupaneuvottelu ja suoritettava ko. neuvotteluissa edellytetyt/sovitut toimet ja tutkimukset. Suoritettujen tutkimusten jälkeen Museovirasto arvioi ja hyväksyy niiden riittävyden ja antaa sen jälkeen erillisen lausunnon, jonka myötä rakentamiselle ei ole enää muinaismuistolain mukaista estettä eikä suojelumerkintää enää tarvita. Alueellinen vastuumuseo auttaa tarvittaessa kajoamislupaneuvottelun järjestämisessä.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Kaavamuuotosalue on rakentamaton eikä voimassa olevissa osayleis- ja asemakaavoissa sille ole osoitettu suojelumerkintöjä. Alueelle ei myöskään sijoitu arvokkaita maisema-alueita tai kulttuuriympäristöjä. Vääksyn osayleiskaavassa (2010) aivan suunnittelualueen länsipuolelle sijoittuu kuitenkin Mikkolan kartanoon pihapiireineen kohdistuva kaavamääräys sk-3/4: *Kyläkuvallisesti arvokas alue. Paikallisesti merkittävä yhtenäisen rakennuskannan alue.* Lisäksi kartanon päärakennukseen kohdistuu vielä kaavamääräys sr-1/9: *Suojeltava rakennus tai rakennusryhmä. Kohteessa on erityistä rakennushistoriallista ja/tai historiallista ja/tai maisemallista arvoa. Kohteeseen kuuluvia rakennuksia ei saa purkaa ilman lupaa (MRL 127.1 §) eikä niiden ulkoasua saa muuttaa siten, että niiden kulttuurihistoriallisesti arvokas tai miljööön kannalta merkittävä luonne turmeltuu.*

Toteutettavan kaavamuuotoksen on otettava huomioon ympäröivän taajaman kyläkuvalliset ja rakennushistorialliset arvot eikä se saa heikentää niitä. Uudisrakentaminen on sopeutettava taajaman rakennuskantaan. Kaavaselostukseen tulee kuvata hankkeen vaikutukset rakennettuun kulttuuriympäristöön ja maisemaan.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö	Liisa Koskelainen
tutkija, arkeologi	Esko Tikkala
tutkija	Lauri Miettinen

LAHDEN MUSEOT

Lahti City Museums

Lausunto

27.4.2023
Alueellinen vastuumuseo

Tiedoksi Museovirasto, Hämeen Ely-keskus